

Pastiersky list na slávnosť Bohorodičky Panny Márie - 1. 1. 2012

Drahí bratia a sestry!

Na slávnosť Bohorodičky Panny Márie sa vám chcem prihovoriť svojím prvým pastierskym listom, pozdraviť vás vianočným pozdravom pokoja a povzbudiť vás v nádeji. Chcem tým zároveň naznačiť jednu z hlavných priorít mojej biskupskej služby, a to je starosť o manželstvá a rodiny našej Spišskej diecézy.

Panna Mária stála v službách životu predovšetkým svojím materstvom. Počala a porodila Božieho Syna a starala sa oň ako najlepšia matka. Živila ho, chránila a materinskou láskou a výchovou sa pričinovala o jeho dozrievanie. Svätý Jozef vykonával úlohu starostlivého otca. O Ježišov život sa staral hlavne svojou každodennou prácou, ktorou zabezpečoval pre Nazaretskú rodinu chlieb a všetky ostatné životné potreby. Chránil Ježiša pred ohrozeniami života, najmä v nebezpečenstve, ktoré mu hrozilo zo strany Herodesa. Na pokyn Anjela vzal Dieťa i jeho matku a odišiel do Egypta.

V tieto dni intenzívne prežívame tajomstvo Vianoc – príchod Krista medzi ľuďmi. Posolstvo sviatku Bohorodičky a svätej Nazaretskej rodiny nám pripomína veľkú pravdu o rodine. Ježiš Kristus sa narodil do rodiny a pre rodinu. Fyzicky vstúpil do Nazaretskej rodiny, aby svojou duchovnou prítomnosťou obohatil všetky rodiny na svete. Chce vstúpiť aj do každej z našich domácností, aby im pomohol budovať opravdivé a úplné dobro rodiny. Prichádza zmeniť naše byty na domovy. Naplňuje ich láskou, aby ľudia, čo v nich žijú, nežili iba vedľa seba, ale jeden pre druhého.

Niektorí naši súčasníci sa mylne domnievajú, že Kristus so svojim evanjeliom života je prekážkou šťastia rodiny, a je mnoho aj takých, čo ešte nevedia, že im Kristus môže pomôcť. **Jedným i druhým chcem povedať, aby sa nebáli prijať Krista do svojej rodiny.** Ježiš Kristus vám nikdy nebude na ľarchu. On prišiel na svet pomáhať ľuďom, „aby mali život a aby ho mali hojnejšie“ (Jn 10,10). Ježiš Kristus je jediný Spasiteľ rodiny. Ale dobrodenie jeho prítomnosti okúsi len tá rodina, čo má s ním dôverné spoločenstvo vo viere, nádeji a láske.

Zaiste mi dáte všetci za pravdu, že starosť o dobro manželstva a rodiny si zasluhuje prvé miesto medzi úlohami pre každého z nás. Dobro manželstva a rodiny je mnoho hodnotová skutočnosť. Zahŕňa materiálne potreby, ako aj duchovné a mravné hodnoty. Rodina potrebuje chlieb, primerané bývanie, kultúrne potreby. Ale blaho rodiny je závislé najmä na mravných a duchovných hodnotách. Šťastie našich rodín sa nedá kúpiť za peniaze. Dobro rodiny je závislé najviac na tom, či v nej žijú dobrí ľudia.

Drahí bratia a sestry!

Žijeme v dobe vážneho ohrozenia manželstva a rodiny a jej celkového dobra. Jedni ho pociťujú v podobe nedostatku ekonomických potrieb, iní zasa v absencii morálnych kvalít svojich domácich a niektorí prežívajú mizériu rodiny hmotnú i duchovnú. Bolo by treba veľa nádob, do ktorých by sa mohli pozbierať slzy vyronené v toľkých našich domácnostiach a rodinách na svete. Vhodnejšie ako hľadať nádoby na slzy je ponúkať ľuďom našej milovanej diecézy pomoc toho, ktorý chce zotrieť slzy z každej tváre a vniesť do života každej ľudskej osoby a každej rodiny radosť a pokoj. Vám,

čo plačete pre sklamania, pre hmotnú biedu, nezamestnanosť a choroby, alebo trpíte preto, že vás opustil manželský partner, že vás zradili vlastné deti, že neviete ako ďalej, vám všetkým, čo sa zodpovedne usilujete o dobro svojich rodín i rodín svojich blízkych, chcem úprimne poradiť: **prijmite Ježiša Krista a jeho evanjelium života a on vám pomôže.**

Drahé kresťanské rodiny!

Svätá rodina mala výnimočné postavenie v Božom pláne spásy. Jej úlohou bolo poslúžiť Kristovi, ktorý je Život, aby prišiel na tento svet. Panna Mária i svätý Jozef dali všetko do služieb tomuto Životu. Sú príkladom pre všetky manželstvá a rodiny na svete ako slúžiť životu, ako život chrániť a ho rozvíjať.

Služba životu patrí medzi najvznešenejšie úlohy každého manželstva a každej rodiny. Ide o jej **najpôvodnejšie poslanie: vzbudzovať život, rozvíjať a chrániť ho.** Uvažujme dnes o týchto troch aspektoch služby životu v manželstve a rodine.

1. Vzbudzovať život. Na prvom mieste je to otázka plodivej lásky manželov a problémy s ňou spojené. Druhý vatikánsky koncil učí, že „manželstvo a manželská láska sú svojou povahou zamerané na plodenie a výchovu potomstva. Isteže, deti sú najvzácnejším darom manželstva a najviac prispievajú k dobru samých rodičov. Boh sám, ktorý povedal: „*Nie je dobre byť človeku samotnému*“ (Gn 2,18) a ktorý „*od počiatku stvoril ľudí ako muža a ženu*“ (Mt 19,4), chcel im dať osobitnú účasť na svojom stvoriteľskom diele, požehnal mužovi a žene slovami: „*Plodte sa a množte*“ (Gn 1,28). Teda správne udržiavaná manželská láska a celý z nej vyplývajúci spôsob rodinného života bez zanedbania ostatných cieľov manželstva smeruje k tomu, aby boli manželia ochotní odvážne spolupracovať s láskou Stvoriteľa a Spasiteľa, ktorý ich prostredníctvom stále rozširuje a obohacuje svoju rodinu. Manželia vedia, že v úlohe životadarcov a vychovávateľov - a to treba pokladať za ich vlastné poslanie - sú spolupracovníkmi a sťaby tlmočníkmi lásky Boha Stvoriteľa“ (GS 50).

Čistota manželského spolužitia vedie manželov, aby svoju manželskú lásku uplatňovali v súlade s úmyslami Stvoriteľa. Zabraňovanie počatiu - antikoncepcia, a ešte viac riešenie nechceného rodičovstva - materstva umelým potratom, keď sa nenarodeným deťom uberá právo na život a krutosť sebeckta rodičov im zabráni vôbec narodiť sa, **je v príkrom rozpore s Božím zákonom.** Takéto počínanie ohrozuje celkové dobro rodiny. Rodičia, keď počali život, už nemajú právo o ňom rozhodovať, sú iba služobníkmi tohto nového života, ale to cez veľký dar osobného povolania k otcovstvu a materstvu.

2. Rozvíjať život. So službou životu súvisí právo a povinnosť rodičov vychovávať dieťa. Deklarácia Druhého vatikánskeho koncilu o výchove *Gravissimum educationis* o tom hovorí tieto významné slová: „Keďže rodičia dali život svojim deťom, viaže ich veľmi vážna povinnosť poskytnúť svojmu potomstvu aj výchovu. Preto ich treba mať za prvých a hlavných vychovávateľov svojich detí. Táto ich výchovná úloha je taká dôležitá, že ak chýba, len ťažko ju možno nahradiť. Rodičia majú totiž utvoriť rodinné ovzdušie, preniknuté láskou a úctou k Bohu a ľuďom, ktoré napomáha úplnú osobnú a spoločenskú

výchovu detí. Rodina je teda prvou školou spoločenských čností, ktoré sú potrebné každému spoločenstvu“ (GE 3).

Kresťanská výchova - to je privádzanie detí k Ježišovi. Spočíva v láskavom slove povzbudzovania k dobrému a poučenia vo viere, v príklade života a svedectve rodičov o Kristovi, ale aj vo vrúcnej modlitbe za deti i s deťmi.

3. Chrániť život. Medzi prvoradé úlohy rodičov v rámci služby životu patrí aj ich povinnosť chrániť dieťa pred rozličnými ohrozeniami tela alebo duše. Dieťa je ohrozené nielen vtedy, keď sa mu nedostávajú materiálne hodnoty, ale aj vtedy, keď mu nedávame hodnoty ducha. **Mravné a duchovné ohrozenie detí má dve základné podoby:** Prvá je, že sa dieťaťu nedostávajú nevyhnutné duchovné a mravné dobrá, pomocou ktorých sa môže rozvíjať v šľachetného a zrelého človeka. Druhou podobou ohrozenia dieťaťa je problém pohoršenia detí. Pohoršenie je jav, keď dospelí robia zlo pred očami detí. Mravné zlo, ktorého sa dopúšťajú dospelí pred tvárou dieťaťa, je ako zhubný agresor, ktorý ničí v základoch jeho mravnosť a opravdivú ľudskosť. Sväté písmo tento zločin pohoršenia dáva na roveň vraždy človeka, je to duchovné zabíjanie a ubíjanie detskej duše. „*Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili ho do mora*“ (Mk 9,42).

Ako Panna Mária a svätý Jozef boli pre Ježiša živiteľmi, učiteľmi a strážcami jeho života, tak aj všetci rodičia majú byť služobníkmi života, ktorý im nebeský Otec zveril v ich potomstve. Obidvaja rodičia majú od Boha danú úlohu starať sa o život svojich detí a chrániť ho pred každým ohrozením. Jej uskutočňovaním sú akoby nástrojom a predĺženou rukou lásky nebeského Otca k dieťaťu.

Na utužovanie a pestovanie spoločenstva s Kristom v rodine odporúčal bl. Ján Pavol II. modlitbu ruženca **ako modlitbu rodiny a modlitbu za rodiny.** Pri rozjímaní o tajomstvách ruženca môže rodina očami viery hľadiť Kristovi do tváre a inšpirovať sa k obetavej láske a k nezištnej vzájomnej službe. Blahoslavený pápež hovorí: „Upriamením zraku na Ježiša členovia rodiny tiež nanovo získavajú silu hľadiť si do očí, porozumieť si navzájom, prejavíť solidárnosť, navzájom si odpúšťať, aby mohli žiť prijatú milosť, darovanú Božím Duchom... Rodina, ktorá sa modlí ruženec, vytvára atmosféru domu v Nazarete: Ježiša stavia do centra svojej pozornosti, delí sa s ním o radosti i utrpenia, do jeho rúk vkladá svoje potreby a plány, od neho čerpá nádej a silu na ceste života“ (RVM 41).

Dnes na slávnosť Bohorodičky Panny Márie, ďakujem manželom a rodinám, ďakujem každému otcovi a matke za ich obetavú službu životu, za to, že verne žijete svoje povolanie, ktorého sa vám dostalo od Pána, a zároveň pozývam všetkých spolupracovať s Kristom na zabezpečovaní hmotného i duchovného dobra našich rodín.

Žehnám všetky manželstvá a rodiny nášho biskupstva i všetkých, ktorí nezištne pomáhajú rodinám v ich vznešenej službe životu.

Váš otec biskup Štefan